

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ
ТА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА
ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

_____ доц. А. В. Стасишин

(підпис)

“ _____ ” _____ 2023 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МИСТЕЦТВО ПУБЛІЧНОГО ВИСТУПУ
(дисципліна вільного вибору студентів)

ЛЬВІВ 2023

Програма навчальної дисципліни вільного вибору студентів «Мистецтво публічного виступу».

Розробники: Маліновська О.Я., доцент, к.е.н., доцент кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом

**Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом
Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.**

Завідувачка кафедри _____ Комарницька Г.О.

**Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу
Протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.**

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Передумовою побудови успішної кар'єри в усі часи у багатьох сферах людської діяльності було оволодіння ораторським мистецтвом – мистецтвом красномовства, яке передбачає вміння чітко й логічно висловлюватися та аргументувати власну думку, ефективно переконувати, доречно ставити запитання й грамотно відповідати на них, вправно вести ділову розмову, композиційно правильно оформляти свою промову, сприймати і аналізувати виступи інших, виробляти власний ораторський стиль.

З огляду на це, важливою проблемою є поступове відродження основ публічного мовлення в сучасній системі української освіти, що й має на меті «Мистецтво публічного виступу».

Навчальна дисципліна "Мистецтво публічного виступу" належить до циклу вибіркових дисциплін підготовки бакалавра, яка покликана сприяти підвищенню загальної культури студентів, розвиткові лідерських якостей на основі формування їх комунікативної компетентності. **Предмет навчальної дисципліни**

Предметом вивчення курсу є теорія і практика підготовки усних публічних виступів для різних сфер людської життєдіяльності.

Мета навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Мистецтво публічного виступу» – формування риторичної компетентності студентів, удосконалення комунікативних умінь студентів, долучення їх до практики ораторського мистецтва, формування в них основ майстерності публічного мовлення.

Основні завдання

Завданням вивчення дисципліни є оволодіння знаннями з концепції комунікативного менеджменту та навичками використання методів вербального, невербального спілкування в управлінській діяльності. Створення позитивного іміджу управлінця для забезпечення високого рівня професійності на основі прийняття ефективних управлінських рішень.

Місце навчальної дисципліни у структурно-логічній схемі

Дана дисципліна є важливою складовою циклу професійної підготовки фахівців освітньокваліфікаційного рівня «бакалавр», а також логічним продовженням вивчення таких дисциплін, як "Українська мова (професійного спрямування)", "Комунікативний менеджмент", "Комунікації в публічному адмініструванні" та інших.

Вимоги до знань і умінь

За умови успішного виконання вимог щодо опанування науки, студент набуде таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, під час практичної діяльності або у процесі навчання, яка передбачає здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає вміння працювати у команді та індивідуально, вміння приймати виважені рішення та делегувати відповідальність, налагоджувати ефективне спілкування та доброзичливі стосунки у колективі, вміння попереджувати та вирішувати конфліктні ситуації, вміння презентувати результати професійної діяльності, вміння планувати робочий та особистий час, вчасно вирішувати поставлені завдання, орієнтування на вирішення проблем, креативність та гнучкість у процесі їх аналізу. **Загальні компетентності :**

- здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу;

- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, добре володіти фаховою термінологією;
- здатність проведення досліджень, уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати, брати участь в аргументованій професійній дискусії;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. **Фахові компетентності :**
- уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні проблемних ситуацій

Після завершення цього курсу студент буде :

а) знати: основні поняття, тлумачення ораторського мистецтва; типи мовлення, види промов; технології регулювання взаємодії оратора і аудиторії за допомогою вербальних і невербальних засобів; основні закони і закономірності підготовки промов; композицію промови; специфіку роботи над кожним зі структурних елементів промови; специфіку роботи з різними психологічними типами аудиторії; специфіку підготовки промов для різних соціологічних моделей аудиторії; види аргументів; види допоміжного матеріалу в промові; історію становлення спічрайтингу як гілки риторики і ораторського мистецтва; специфіку публічного мовлення залежно від характеру політичного устрою, суспільного ладу; особливості політичного публічного мовлення; особливості мовленнєвого впливу в різних сферах і комунікативних ситуаціях.

б) уміти: визначати мету підготовки публічного виступу; формувати композицію промови; виробляти стратегію публічного виступу; застосовувати різні види аргументів у публічному виступі; застосовувати різні засоби мовленнєвого впливу в тексті публічного виступу; готувати тексти промов відповідно до сфери, теми, характеру аудиторії, часу, місця виступу тощо; аналізувати готовий публічний виступ за системою критеріїв; виголошувати промову.

Назва рівня сформованості вміння	Зміст критерію рівня сформованості вміння
1. Репродуктивний	Вміння відтворювати знання, передбачені даною програмою
2. Алгоритмічний	Вміння використовувати знання в практичній діяльності при розв'язуванні типових ситуацій
3. Творчий	Здійснювати евристичний пошук і використовувати знання для розв'язання нестандартних завдань та проблемних ситуацій

Навчальна програма складена на **3 кредити**.

Форми контролю – **проміжний модульний контроль, залік.**

РОЗДІЛ 3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер теми	Назва теми
1.	Мистецтво публічного виступу як інструмент побудови кар'єри
2.	Види промов за знаковим оформленням та закріпленням Етапи підготовки публічного виступу
3.	Мистецтво аргументації та критики.
4.	Секрети композиції публічного виступу Методики запам'ятовування структури та змісту виступу
5.	Оратор й аудиторія
6.	Невербальні засоби оратора

7.	Техніка публічних презентацій
8.	Сучасний етикет публічного виступу

РОЗДІЛ 1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Мистецтво публічного виступу як інструмент побудови кар'єри

Предмет і завдання спецкурсу, його наукові основи. Мистецтво спілкування як історичний і сучасний феномен. Види та жанри публічного мовлення, їх специфіка. Доповідь. Промова.

Виступ. Повідомлення.

Тема 2. Види промов за знаковим оформленням та закріпленням Етапи підготовки публічного виступу

Типи підготовки до публічного виступу. Види промов за знаковим оформленням та закріпленням. Промови, які читають за конспектом. Промови, які готують заздалегідь, але не вчать напам'ять. Промови, які готують заздалегідь і вчать напам'ять. Імпровізовані промови (експромти). Мета й завдання етапів підготовки публічного виступу. Вибір теми промови: мотиви, інтереси комунікантів, новизна, конфліктність. Складання плану. Відбір матеріалу для виступу.

Тема 3. Мистецтво аргументації та критики.

Сутність тези, аргументу, способу доведення та вимоги до них. Види аргументів, система риторичних методів аргументування та сфери їх застосування. Причини логічних помилок у публічних виступах.

Тема 4. Секрети композиції публічного виступу Методики запам'ятовування структури та змісту виступу

Вступ до промови. Головна частина. Способи подання матеріалу. Завершення промови. Алгоритм побудови тексту виступу. Композиційно-змістові «табу». Робота над конспектом виступу. Партитура тексту виступу. Способи запам'ятовування промови: механічний, логічний, мнемотехнічний. Тренування виголошення промови. Правильна артикуляція та чітка дикція. Інтенація та управління голосом. Паузи.

Тема 5. Оратор й аудиторія

Встановлення контакту зі слухачами. «Ключі» аудиторного спілкування. Способи привернення та утримання уваги слухачів під час публічного виступу. Шляхи подолання опору аудиторії.

Запитання – відповіді.

Тема 6. Невербальні засоби оратора

Зовнішня культура оратора. Невербальні засоби оратора. Зоровий контакт як ознака професійності оратора. Невербальні прийоми маніпулювання. Позитивні та негативні жести оратора. Секрети розумного використання дистанції.

Тема 7. Техніка публічних презентацій

Публічні презентації. Типи презентацій, їх композиційні особливості. Мовленнєві, стилістичні і комунікативні принципи презентації. Робота промовця з технічними засобами. Правила мовної поведінки перед мікрофоном.

Тема 8. Сучасний етикет публічного виступу

Сучасний етикет публічного виступу. Правила для мовця та для слухача. Культура сприймання публічного виступу. Види слухання. Принципи ефективного слухання. Уміння ставити запитання. Функції запитань, їх різновиди, способи введення та типи відповідей на них.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література:

1. Абрамович С. Д. Риторика : [навч. посіб.] / С. Д. Абрамович, М. Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2001. – 240 с.
2. Колотілова Н. А. Риторика : [навч. посіб.] / Н. А. Колотілова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
3. Мацько Л. І. Риторика : [навч. посіб.] / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. – К. : Вища шк., 2003. – 311 с.
4. Олійник О. Б. Основи ораторської майстерності : [навч. посіб. для студ. ВНЗ] / О. Б. Олійник / М-во освіти і науки України. – К. : Кондор, 2010. – 182 с.
5. Сагач Г. М. Риторика : [навч. посіб. для студ. серед. і вищ. навч. закладів] / Г. М. Сагач. – К. : Видавничий дім «Ін Юре», 2000. – 568 с.
6. Спанатій Л. С. Риторика : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів] / Л. С. Спанатій. – К. : Видавничий дім «Ін Юре», 2008. – 144 с.
10. Томан І. Мистецтво говорити : [перекл. з чес.] / І. Томан. – К. : Політвидав України, 1989. – 293 с.

Додаткова література:

1. Абрамович С. Д. Риторика загальна та судова : [навч. посіб.] / С. Д. Абрамович, В. В. Молдован, М. Ю. Чікарькова. – К. : Юрінком Інтер, 2002. – 416 с.
2. Аннушкин В. И. Риторика. Вводный курс : [учебн. пособ.] / В. И. Аннушкин. – 20-е изд., испр. – М. : Флинта – Наука, 2007. – 296 с.
3. Бабич Н. Д. Магія слова для всього живого : Мовно-народознавчі наукові студії / Н. Д. Бабич. – Чернівці : Букрек, 2012. – 384 с.
– Бондаренко Г. Л. Національне соціально-побутове красномовство як особливий вид усного мовлення / Г. Л. Бондаренко. Умань, 2006.
11. Вандишев В. М. Риторика : екскурс в історію вчень і понять : [навч. посіб.] / Вандишев В. М. – К. : Кондор, 2003. – 264 с.
12. Василенко В. Академічна риторика [Текст] : навч. посіб. для студ. гуманіт. ф-в вищ. навч. закл. / В. Василенко, В. Герман ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, Сум. філ. Харк. нац. ун-ту внутр. справ. – Суми : Наталуха А. С., 2011. – 275 с.
13. Гончарова О. М. Античне красномовство як дискурсивний феномен культури [Текст] : монографія / Гончарова Олена Миколаївна ; Київ. нац. ун-т культури і мистец. – К. : [НАКККіМ], 2011. – 272 с.
14. Дюмін О. З. Ділове спілкування. (Риторика та ораторське мистецтво) [Текст] : практ. посіб. / О. З. Дюмін, А. О. Ніколаєва ; Міністерство освіти і науки України. Науковометодичний центр вищої освіти, Харківський держ. технічний ун-т радіоелектроніки. – Х. : Видавництво ХТУРЕ, 2001. – 146 с.
15. Ігнатюк М. М. Свічадо зореслова [Текст] : посіб.-хрестоматія зі сцен. мови для студ. вищ. навч. закл. культури і мистец. : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ігнатюк М. М., Сулятицький М. І. – Т. : Навчальна книга – Богдан, 2011. – 531 с.
16. Колотілова Н. А. Риторика : [навч. посіб.] / Н. А. Колотілова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
17. Кравець Л. В. Риторика від джерел до сучасності / Л. В. Кравець // Українська мова і література. – 2000. – № 5. – С. 42–46.
18. Кравець Л. В. Риторика як класична основа системи освіти європейських народів / Л. В. Кравець // Рідні джерела. – 2000. – № 4.

19. Куньч З. Українська риторика : історія становлення і розвитку [Текст] : навч. посіб. / Зоряна Куньч ; Нац. ун-т «Львів. політехніка» Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2011. – 248 с.
20. Мацько Л. І. Риторика : [навч. посіб.] / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. – К. : Вища шк., 2003. – 311 с. 25. Молдован В. В. Судова риторика / В. В. Молдован. – К., 1996. – 320 с.
26. Наумовець А. Г. Ви віч-на-віч з аудиторією : дещо про «технологію» наукових доповідей, популярних лекцій, дисертаційних промов і конкурсних проектів / А. Г. Наумовець. – К. : Наук. думка, 2003. – 56 с.
27. Онуфрієнко Г. С. Риторика : [навч. посібник] / Г. С. Онуфрієнко. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 592 с. 30. Павлюк Л. С. Риторика, ідеологія, персуазивна комунікація [Текст] / Л. С. Павлюк. – Л. : ПАІС, 2007. – 168 с.
31. Хоменко І. В. Еристика : Мистецтво полеміки : [навч. посіб.] / І. В. Хоменко. – К. : Юрінком Інтер, 2001. – 191 с.
32. Чепіга І. П. Ораторське мистецтво на Україні в XVI–XIX ст. / І. П. Чепіга // Укр. мова і л-ра в школі. – 1989. – № 10. – С. 64–68.
33. Чибісова Н. Г. Риторика : [навч. посіб.] / Н. Г. Чибісова, О. І. Тарасова. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 228 с.

РОЗДІЛ 5. ІНТЕРНЕТ САЙТИ

1. www.ritorika.igro.ru
2. www.orator.biz
3. <http://www.speechwriter.ru/>
4. <http://www.master-slova.ru/speech/>
5. http://www.lexica.ru/copywriting_5.html
6. <http://www.nbu.gov.ua/>
7. <http://terminy-mizhkult-komunikacii.wikidot.com/>